

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka, v právní věci žalobkyně: **L. M.**, zastoupená Mgr. Anetou Bendovou, advokátkou, se sídlem U Soudu 388, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 3. 2013, č. j. 32 Az 6/2012 - 60,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokátky Mgr. Anety Bendové **se určuje** částkou 4.114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 20. 3. 2013, č. j. 32 Az 6/2012 - 60, zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 9. 3. 2012, č. j. OAM-42/LE-BE02-PA03-R2-2011, kterým nebyla stěžovatelce udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud jeho kasační stížnost věcně projednat.

Pokud se jedná o námitku nedostatečného odůvodnění rozhodnutí ministerstva, lze odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 Azs 36/2011 - 55, dostupné na www.nssoud.cz, a na v něm citovanou judikaturu. Odůvodnění rozhodnutí ministerstva odpovídá požadavkům citované judikatury. Ministerstvo se dostatečně zabývalo všemi tvrzeními stěžovatelky, a to z hlediska všech zákonných forem mezinárodní ochrany, které se k tvrzeným důvodům žádosti o udělení mezinárodní ochrany vztahují, včetně humanitárního azylu ve smyslu ust. § 14 zákona o azylu. Také krajský soud se zabýval všemi žalobními námitkami stěžovatelky a neodchýlil se od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, týkající se požadavků na odůvodnění soudního rozhodnutí, srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 - 25, dostupný na www.nssoud.cz.

pokračování

K námitce nesprávného posouzení důvodů žádosti o udělení mezinárodní ochrany (tíživá ekonomická situace stěžovatelky spojená se zdravotními obtížemi) jako důvodů hodných zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu Nejvyšší správní soud odkazuje na judikaturu, např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, č. j. 8 Azs 18/2012 – 49, dostupný na www.nssoud.cz, v němž uvedl, že „*k námitce nesprávného posouzení dostupnosti léčby na Ukrajině a možného obrožení zdraví či života stěžovatele Nejvyšší správní soud připomíná, že na udělení azylu z humanitárních důvodů není právní nárok a posouzení důvodů tvrzených žadatelem o mezinárodní ochranu je otázkou správního uvážení žalovaného. Správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem;*“ Dále lze odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, nebo ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55, dostupné na www.nssoud.cz. Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“) stanovil pro tzv. „*humanitární případy*“ kritéria v rozsudcích ze dne 2. 5. 1997, *D. proti Spojenému království*, stížnost č. 30240/96, či ze dne 27. 5. 2008, *N. proti Spojenému království*, stížnost č. 26565/05 (také např. rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 24. 6. 2003, *Arcila Henao proti Nizozemsku*, stížnost č. 13669/03, nebo ze dne 25. 11. 2004, *Amegnigan proti Nizozemsku*, stížnost č. 25629/04). K porušení Úmluvy by v tzv. „*humanitárních případech*“ mohlo dojít pouze tehdy, pokud by žadatel o udělení mezinárodní ochrany trpěl závažnou nemocí a zároveň by nedostatečnost zdravotní péče v zemi původu dosahovala takové úrovně, kterou by bylo možné označit za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení (blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2009, č. j. 6 Azs 34/2009 – 89). Stěžovatelčin zdravotní stav a situace ve zdravotnictví na Ukrajině se kritériím stanoveným judikaturou ESLP ani zdaleka neblíží. Také Nejvyšší správní soud opakovaně vyslovil, že nižší úroveň zdravotnictví v zemi původu bez přistoupení dalších okolností nemůže být důvodem pro udělení azylu (např. rozhodnutí ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005 – 68, nebo ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 – 69, dostupné na www.nssoud.cz).

Posouzením azylové relevance potíží s věřiteli na Ukrajině se již mnohokrát Nejvyšší správní soud zabýval, např. v rozsudku ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004 – 53, dostupný na www.nssoud.cz, v němž uvedl, že „*(p)otíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje obrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.*“ Dále lze odkázat na rozsudky ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 – 49, ze dne 31. 3. 2004, č. j. 6 Azs 41/2004 – 67, a ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 187/2004 – 49, č. 401/2004 Sb. NSS, všechny též na www.nssoud.cz. K namítanému nedostatku finančních prostředků lze odkázat na opakovaně judikovaný závěr, že „*poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pocítuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro*

pronásledování ze zákonem uznaných důvodů,“ (viz rozsudek ze dne 31. 3. 2005, č. j. 5 Azs 268/2004 - 75, dostupný na www.nssoud.cz) a že „v žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody (nedostatek finančních prostředků, nemožnost sehnat práci) ... nezakládají samy o sobě odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.; tyto důvody nelze kvalifikovat ani jako politické přesvědčení, a to zejména tehdy, jestliže žadatel nebyl nikdy členem politické organizace a ani jinak se politicky neangažoval“ (viz rozsudek ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43, dostupný na www.nssoud.cz). Obdobně se Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, dostupný na www.nssoud.cz, že „skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu (...) ekonomické problémy, není bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 téhož zákona)“.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na stížní námitky a Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost stěžovatelky nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Krajský soud stěžovatelce ustanovil zástupkyní advokátku a podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. v takovém případě platí odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, náleží advokátce odměna za jeden úkon právní služby (doplnění kasační stížnosti), tedy 3.100 Kč a náhrada hotových výdajů 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky). Protože advokátka je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšuje se její odměna o částku odpovídající této dani, kterou je povinna odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tj. o 714 Kč. Celková částka odměny tedy činí 4.114 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. června 2013

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu